

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ З МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ У СФЕРІ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Ігор Ткаченко (*відповідальний автор), кандидат політичних наук, доцент кафедри державного управління, Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)

<https://orcid.org/0000-0002-3029-4578>

e-mail: 1979i@ukr.net

Вікторія Ткаченко (співавтор), начальник відділу оцінки ефективності регіональної політики Головного управління з питань координації та оцінки ефективності регіональної політики Директорату регіональної політики

<https://orcid.org/0000-0001-9011-3209>

e-mail: tkachenkovo@minregion.gov.ua

Отримано: 04.11.2020

Ухвалено до друку: 28.12.2020

Опубліковано: 26.02.2021

Ткаченко І., Ткаченко В. (2020). Актуальні питання співробітництва України з міжнародними організаціями у сфері формування та реалізації політики регіонального розвитку. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державне управління*, (13), 70-79. <https://doi.org/10.17721/2616-9193.2021/13-8/9>

Анотація

Метою статті є дослідження сучасних практик взаємодії між Україною та міжнародними організаціями у сфері формування та реалізації політики регіонального розвитку для виявлення базових форм такої взаємодії в умовах здійснення реформи децентралізації.

На основі аналізу відкритих даних органів державної влади авторами здійснено аналіз та доведено, що питома вага фінансової допомоги, яка виділяється ЄС як міжнародною організацією на підтримку формування і реалізацію державної регіональної політики в останні роки наближається до обсягу бюджетних фінансових ресурсів, що залучаються для фінансування проектів в рамках Державного фонду регіонального розвитку.

Авторами зібрано значний емпіричний матеріал і узагальнено практику взаємодії України з такими міжнародними організаціями як Європейський Союз (ЄС), Рада Європи (РЕ), Програма розвитку ООН (ПРООН), Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР), Товариство міжнародного співробітництва Німеччини (GIZ), Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). У статті проаналізовано сучасні тенденції і програмні документи у сфері формування та реалізації державної регіональної політики; виокремлено формат взаємодії з міжнародними організаціями та запропоновано шляхи покращення співпраці через підвищення нормативно-правових, інституційних, організаційних та методологічних спроможностей системи публічного управління у сфері формування і реалізації політики регіонального розвитку.

Практичною метою публікації є розробка й запровадження науково обґрунтованих підходів щодо підвищення ефективності взаємодії між Україною та міжнародними організаціями у сфері формування політики регіонального розвитку. На підставі аналізу практики впровадження проектів (програм) міжнародної технічної допомоги у сфері формування та реалізації політики регіонального розвитку подаються пропозиції щодо підвищення ефективності використання такої допомоги; надаються

рекомендації державним органам та органам місцевого самоврядування щодо узгодження цілей проектів з завданнями нової Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки.

Ключові слова: політика регіонального розвитку; стратегія регіонального розвитку; децентралізація; міжнародна технічна допомога; секторальна підтримка регіонального розвитку ЄС; Дунайська транснаціональна програма, транскордонне співробітництво, проекти (програми) регіонального розвитку.

Вступ

В умовах модернізації Україною системи формування та реалізації державної регіональної політики, взаємодія з міжнародними організаціями стає однією з ключових категорій сучасної практики державного управління і виступає у якості одного з критеріїв цілісності, системності та передбачуваності українського суспільства. У сучасних умовах, така взаємодія характеризує надійність існування та стійкість розвитку не лише політико-правової системи України, а й ефективність життєдіяльності кожної місцевої громади на регіональному та субрегіональному рівні.

Взаємодія з міжнародними організаціями у сфері регіональної політики, в першу чергу розглядається як особливий вид діяльності спеціально уповноважених органів (структур), що охоплює ексклюзивний організаційно-правовий механізм і систему заходів, спрямованих на підтримку формування та реалізації політики регіонального розвитку. При цьому, цільовою функцією такої політики виступає формування сприятливих передумов для підвищення конкурентоспроможності територіальних громад та вирішення інших завдань встановлених державними документами стратегічного планування у сфері регіональної політики.

У сучасних умовах регіональна політика має базуватись на внутрішньому потенціалі і тенденціях територіального розвитку, формуванні місцевих конкурентних переваг, реалізації людського капіталу та інтелектуальних можливостей територіальної громади. Такі вихідні умови повинні враховуватись бенефіціарами в особі державних органів і органів місцевого самоврядування під час взаємодії України з міжнародними організаціями та при розробленні проектів (програм) міжнародної технічної допомоги.

Протягом останнього десятиліття Європейський Союз (EU), Рада Європи (CoE), Організація економічного співробітництва і розвитку (OSCD), Програма розвитку ООН (UNDP), Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) напрацювали дієві міжнародні стандарти регіональної політики, критерії аналізу її ефективності та форми підтримки, що у поєднанні зі значним інструментарієм взаємодії з країнами-членами, дозволяє створювати ефективні правові, інституціональні та ресурсні можливості для формування внутрішньодержавних стандартів. Формування і реалізація регіональної політики має розглядатись як єдиний механізм вирішення соціальних та економічних питань не лише місцевого, а й загальнодержавного значення. При цьому, держава і територіальні громади під час взаємодії з міжнародними організаціями повинні займати узгоджену наступальну позицію щодо ефективного використання таких можливостей, орієнтуватися на цілі і завдання державних документів стратегічного планування у сфері політики регіонального розвитку.

Джерела

Проведений аналіз стану наукових розробок з питань теоретико-методологічного обґрунтування політики регіонального розвитку в Україні дає підстави стверджувати, що політико-правові проблеми регіонального розвитку та необхідність вдосконалення законодавства про місцеве самоврядування неодноразово розглядали в своїх працях такі вчені, як В. Авер'янов (Авер'янов, 2004), В.Бабаєв (Бабаєв, 2004), М. Баймуратов (Баймуратов, 2002), В.Кампо (Кампо, 1997), В.Куйбіда (Куйбіда, 2004), Н.Нижник (Нижник, Пашко, 2003), М.Пітцик (Кравченко, Піцик, 2003), О.Фрицький (Погорілко, Фрицький, 2006) та інші.

Більшість сучасних вітчизняних науково-дослідних розробок концентрується на організаційних і правових аспектах налагодження ефективної взаємодії в системі місцевого самоврядування. Мова йде про

доброби В.Бакуменка (Бакуменко, 1999), В.Вакуленка (Вакуленко, Мамонова, 2004), А.Ткачука (Ткачук, 2004) та інших.

Разом з тим, під взаємодією України з міжнародними організаціями у сфері регіонального розвитку у вітчизняній науковій літературі, як правило, розуміють транскордонне та прикордонне співробітництво з країнами ЄС як по лінії програми Східного партнерства, так і в рамках співробітництва Єврорегіонів, як от у публікаціях В. Кифяка (Кифяк, 2013), В. Пили (Пила, 2006), Н. Мікули (Микула, 2003). На нашу думку, таке «вузьке» розуміння не розкриває всього змісту взаємодії України з міжнародними організаціями у сфері формування та реалізації політики регіонального розвитку в Україні, адже за останнє десятиліття в цій сфері напрацьовано формати і значний методологічний інструментарій, який полягає у створенні правових, інституціональних та ресурсних можливостей для формування стандартів регіональної політики, надання міжнародної технічної допомоги в цій сфері тощо.

На основі узагальнення емпіричних даних, що публікуються Кабінетом Міністрів України у форматі відкритих даних, в ході дослідження пропонується проаналізувати існуючі практики взаємодії центральних та місцевих державних органів влади та органів місцевого самоврядування з міжнародними організаціями щодо використання різних фінансових інструментів підтримки.

Насамперед, в статті досліджуються дані про результати фінансової взаємодії між Україною та міжнародними організаціями, зокрема щодо бюджетної секторальної підтримки, яку починаючи з 2017 року надає Європейський Союз (ЄС) в рамках Угоди про фінансування Програми підтримки секторальної політики-Підтримка регіональної політики України (Контракт на реформу сектора), а також низки проектів міжнародної технічної допомоги у сфері формування і реалізації регіональної політики, що реалізуються станом на початок 2020 року в Україні у взаємодії з такими міжнародними організаціями як Європейський Союз (ЄС), Ради Європи (СоЕ), Організація економічного співробітництва і розвитку (ОСРД), Програма розвитку ООН в Україні (UNDP), Товариство міжнародного співробітництва Німеччини (GIZ), Агентство США з міжнародного розвитку (USAID), а також міжнародними фінансовими організаціями - Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР) та Європейським інвестиційним банком (ЄІБ).

Методологія

Задля досягнення поставленої мети автори використовували загальноприйняті методи дослідження. На основі системно-аналітичного методу зроблено теоретичне узагальнення наукових концепцій, розробок і пропозицій провідних вітчизняних вчених, присвячених проблемам функціонування територіальних громад в умовах реалізації державної регіональної політики. Для дослідження особливостей функціонування механізмів державного управління у сфері взаємодії з міжнародними організаціями використовувався порівняльно-історичний метод. Метод статистичного аналізу було застосовано для дослідження динаміки, структури і ефективності проектів (програм) у сфері регіонального розвитку. Використання проблемно-орієнтованого методу дозволило здійснити наукове обґрунтування напрямів вирішення актуальних проблем покращення якості взаємодії України з міжнародними організаціями у сфері регіонального розвитку.

Результати

За сучасних умов глобалізація стала реалією, на яку не можна не зважати, оскільки як багатоієрархічний процес, вона викликає глибокі трансформаційні перетворення не тільки у сфері соціально-економічних відносин, а й у сфері культури, національної ментальності та традицій, а отже, тією чи іншою мірою зрештою змінює всі складові суспільного життя. Фахівці оцінюють різні аспекти глобалізації як соціально-політичного та економічного явища.

Так, політологи наголошують на поступовому «розмиванні» кордонів та національного культурного середовища країн, залучених до глобалізаційних процесів. Ще одним пріоритетним напрямом дослідження глобалістики є аналіз поступового зниження ролі «держави» як інституту влади

під впливом інтернаціоналізації господарського життя. У вирішенні питань суспільного розвитку країни державу починають замінювати наддержавні інститути на кшталт ООН, СОТ, Світового банку тощо. На Європейському континенті стандарти політико-правового регулювання напрацьовуються в рамках таких організацій, як ОЕСР, ЄС, РЄ та низці міжнародних фінансових організацій як от ЄБРР і ЄІБ. Таким чином глобалізація змінює систему управління світовим господарством, актуалізуючи питання створення «світового уряду» – наднаціонального, наддержавного інституту влади, спроможного вирішувати сучасні гуманітарні та економічні проблеми людства (Стігліц, 2003).

Незважаючи на те, що дослідження глобалізації та її впливу на формування тих чи інших політик є міждисциплінарним процесом, переважна більшість науковців наголошують на пріоритетності аналізу модифікації системи міжнародних економічних відносин під впливом глобалізаційних процесів стосовно інших (гуманітарних) аспектів розвитку світової цивілізації. У цьому сенсі роль глобалізації висвітлюється через аналіз тенденцій структурної трансформації національної економіки окремих країн в інтегровану глобальну (світову) економіку, а дослідженню підлягають причини та наслідки диференціації країн світу за доходами, соціальна стратифікація їх населення та закономірності формування єдиного міжнародного економічного простору (Гуцало, 2003).

Аналізуючи ризики та проблеми національної економіки в процесі її входження у систему міжнародного поділу праці, українські вчені акцентують увагу переважно на двох стратегічних напрямках її структурної адаптації до викликів глобалізації:

перше – лібералізація торгівлі, усунення бар'єрів на шляху вільного руху товарів та послуг;

друге – вплив фінансової глобалізації на структурні зміни національної економіки внаслідок руху та «відпливу» національного та іноземного капіталу.

Складовими першого напрямку наукових досліджень є питання «Україна – СОТ», зміна митних правил щодо експорту (імпорту) товарів та послуг тощо.

Пріоритетною сферою досліджень другого напрямку є аналіз процесів лібералізації національної фінансової політики стосовно залучення іноземних інвестицій (у тому числі за рахунок прямих інвестицій) до національного виробництва; вплив кредитної політики банків з іноземними інвестиціями на структурні деформації внутрішнього ринку тощо. Практичне запровадження цих заходів, без сумніву, змінює структуру національної (та регіональної) галузевої економіки, адаптуючи її до вимог попиту, що сформувався на світових ринках (Сіденко, 2003).

Ускладнення системи світогосподарських зв'язків, їх багато ієрархічність на початку ХХІ ст. призвели до поступового об'єднання цих двох напрямів досліджень. Такий синтез наукових підходів надає повну картину структурної трансформації господарства окремих регіонів країни під впливом посилення відкритості національної економіки, дозволяє висвітлити закономірності їх адаптації до зміни кон'юнктури світових ринків з урахуванням негативного впливу фінансової кризи та викликів глобалізації (Оскольський, 2007).

Поряд із цим ризики входження України до єдиного глобалізованого світового економічного простору зростають внаслідок збереження сировинної зорієнтованості національного виробництва, обмеженості його ресурсного забезпечення (насамперед енергоносіями), браку інвестиційних ресурсів та їх слабкої зорієнтованості на реальний сектор економіки тощо.

Варто зазначити, що статус країни на міжнародному рівні, її галузева спеціалізація та конкурентоспроможність зрештою визначаються спеціалізацією економіки регіонів та їх готовністю до впровадження структурно-інноваційних зрушень. У зв'язку з переважно сировинним характером промисловості Україні, традиційними лідерами економічного розвитку в Україні залишалися регіони, на території яких розміщувалося експортоорієнтоване виробництво.

Перешкодами інтенсифікації інвестиційного процесу, що одночасно є й перешкодами повноцінного запровадження інноваційно-інвестиційної моделі економічного розвитку, є, зокрема, наступні:

вузькість внутрішнього ринку та слабка розвиненість фінансових інститутів;

низька конкурентоспроможність багатьох українських товарів, що робить не вигідним інвестування в їх виробництво;

недостатня й диспаритетна інтегрованість України у світову економіку;

відсутність чіткої інвестиційної політики з відповідними механізмами реалізації на державному та місцевому рівнях;

інертність місцевої влади при залученні інвестицій, відсутність стимулів і механізмів для залучення інвестицій тощо.

Стосовно останнього зазначимо, що діяльність місцевих органів влади має дещо обмежений вплив на обсяги інвестицій і формування інвестиційних уподобань, оскільки інвестори орієнтуються переважно на макроекономічні тенденції розвитку регіонів та країни в цілому.

Той факт, що регіональний розподіл інвестицій слабо відображає загальний перебіг подій в інвестиційній сфері, свідчить також про нерозвиненість таких суто регіональних глобалізаційних та інтеграційних процесів, як транскордонне співробітництво та становлення єврорегіонів, і їх незначний вплив на структурні зрушення в економіці. Також суттєвий вплив на інвестиції в регіональний розвиток має взаємодія на загальнодержавному рівні з міжнародними організаціями, які надають макрофінансову фінансову допомогу на реформу сфери регіонального розвитку або ж фінансують проекти (програми) в цій сфері.

В Україні проблеми формування та реалізації політики регіонального розвитку знаходять своє відображення в державних програмних документах. Так, протягом дії першої Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385 було створено юридичну основу та запроваджено нові підходи для стратегічного планування та фінансування. Зміни, спричинені виконанням цієї стратегії створили нові можливості для інтенсифікації співпраці з міжнародними організаціями, насамперед, ЄС, ЄБРР і ЄІВ. Паралельний процес бюджетної децентралізації, що розпочалася з 2015 року, спричинив суттєвий перерозподіл бюджетних ресурсів на користь місцевого самоврядування, а в результаті реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні на засадах децентралізації, створено нові можливості для розвитку територіальних громад.

Незважаючи на появу нових фінансових можливостей, відносно тривалий час не відбувається їх реальної конвертації у кращу якість життя незалежно від місця проживання людини. Так само немає відчутних змін у зміцненні партнерських відносин між регіонами, зменшенні міжрегіональної та внутрішньорегіональної диспропорції за показниками економічного розвитку та якості життя людей.

Вирішення цих проблем стало основою нової Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, ухваленої в серпні 2020 року. На даний час нова регіональна стратегія є основним документом планування для реалізації секторальних стратегій розвитку; координації державної політики у різних сферах; досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини; сталого розвитку історичних населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища; збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь.

Нова Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, визначила генеральний вектор сталого розвитку регіонів відповідно до Цілей сталого розвитку України до 2030 року. Стратегічні цілі, визначені у документі передбачають:

формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах;

підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів;

розбудова ефективного багаторівневого врядування.

На нашу думку, на вирішення цих завдань мають бути направлені зусилля держави в ході взаємодії з міжнародними організаціями у сфері формування і реалізації політики регіонального розвитку.

Протягом останніх років, як розроблення, так і моніторинг державної регіональної політики відбувається за участю міжнародних організацій, які фінансують проекти та програми міжнародної технічної допомоги спрямовані на підтримку формування стратегічних цілей і завдань регіональної політики. Питома вага фінансової допомоги, яка виділяється ЄС на підтримку формування і реалізацію державної регіональної політики різними міжнародними організаціями на сьогодні за окремими проектами дорівнює, або перевищує обсяг коштів фінансової допомоги, які виділяються на проекти транскордонного або прикордонного співробітництва.

Шляхом впровадження інструменту бюджетної секторальної підтримки регіонального розвитку в Україні, ЄС фінансує проекти, що розробляються територіальними громадами в рамках Угоди між Україною та ЄС про фінансування програми "Підтримка секторальної політики управління кордоном в Україні". Загальна сума коштів, які виділяє ЄС на такі проекти складає 21 млн дол США. Відбір та оцінку проектів здійснює Міністерство розвитку громад і територій України.

Якщо участь України в Дунайській транснаціональній програмі ЄС у 2017-2020 роках дозволяла залучити до 5 млн Євро то, наприклад, лише в рамках одного проекту міжнародної технічної допомоги «Мери за економічне зростання», обсяг виділених ЄС фінансових коштів на такий же період, становить 4,9 млн Євро.

Загалом, аналіз доступних відкритих даних (Портал відкритих даних, 2020) щодо зареєстрованих в Україні проектів міжнародної технічної допомоги свідчить про те, що портфель таких проектів у рамках взаємодії з міжнародними організаціями у сфері формування та реалізації політики регіонального розвитку станом на початок 2020 року складає 116,7 млн дол США. Мова йде про проекти і програми, які реалізуються в рамках взаємодії України з Агентством США з міжнародного розвитку (USAID), Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР), ЄС, Європейським інвестиційним банком (ЄІБ), Радою Європи (РЄ). Наразі, таким міжнародними проектами є наступні:

«Децентралізація приносить кращі результати та ефективність (DOBRE)»;

«Інституційна підтримка в рамках архітектури підтримки реформ в Україні – Команди підтримки реформ»;

«U-LEAD з Європою: програма для України з розширення прав і можливостей на місцевому рівні, підзвітності та розвитку – компонент 2: Створення центрів надання адміністративних послуг та підвищення поінформованості населення про місцеве самоврядування»;

«Мери за економічне зростання»;

«Надання технічної підтримки для реалізації Програми розвитку муніципальної інфраструктури України»;

«Надзвичайна кредитна програма для відновлення України: підтримка впровадження програми для кінцевих бенефіціарів»;

«Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні».

Найбільшим з портфелю проектів, що реалізуються в Україні у взаємодії з міжнародними організаціями є проект в рамках співпраці з USAID «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність (DOBRE)», його загальний бюджет складає 50 млн дол США. Цей проект має на меті сприяння місцевим органам самоврядування у підвищенні ефективності управління ресурсами та послугами, які відповідають пріоритетам громади.

Другим за обсягом фінансових ресурсів є проект ЄС «U-LEAD з Європою: програма для України з розширення прав і можливостей на місцевому рівні, підзвітності та розвитку – компонент 2: Створення центрів надання адміністративних послуг та підвищення поінформованості населення про місцеве самоврядування». Цей проект має бюджет у 27,7 дол США. Його метою є поліпшення доставки місцевих послуг для підвищення вигоди громадян, покращення спроможностей центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП) включаючи проведення ремонтних робіт, устаткування меблями та ІТ обладнанням; підвищення кваліфікації персоналу тощо.

Загалом, проектний портфель ЄС в Україні у сфері підтримки формування та реалізації політики регіонального розвитку містить декілька проектів на загальну суму 33,9 млн дол США. Наприклад, станом на початок 2020 року в рамках проекту «Мери за економічне зростання», який фінансується ЄС в рамках ініціативи «Східного партнерства» 101-а з 184-ох територіальних громад – учасників проекту розробили власні плани економічного розвитку, які пройшли експертну оцінку і отримали позитивні висновки фахівців Світового банку. В рамках вказаного проекту ЄС передбачив фінансування пілотних ініціатив, передбачених такими планами, що пройшли оцінку.

Серед проектів РЄ у сфері регіональної політики найбільшим є проект «Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні», який має загальний бюджет 2,3 млн дол США. Він фокусується переважно на підвищенні якості демократії на місцевому рівні через підсилення децентралізації та реформи місцевого самоврядування.

На відміну від інших міжнародних організацій, ЄБРР в рамках проекту «Інституційна підтримка в рамках архітектури підтримки реформ в Україні – Команди підтримки реформ», бюджет якого складає 6 млн дол США, має на меті створення команд підтримки реформ, які будуть сприяти реалізації ключових реформ, а також формуванню нового покоління орієнтованих на реформи громадян України, які будуть мотивовані приходити на державну службу і підтримувати процес реформ.

Крім міжнародних організацій на Європейському континенті на сьогодні Україна здійснює розгалужену взаємодію також з Організацією економічного співробітництва і розвитку (OSCD), Програмою розвитку ООН в Україні (UNDP), Товариством міжнародного співробітництва Німеччини (GIZ). Загальний портфель проектів в рамках цих структур на даний час складається з 8 проектів, бенефіціарами за якими виступає як Міністерство розвитку громад і територій, так і Фонд енергоефективності та окремі обласні державні адміністрації.

Дискусія та висновки

Аналіз портфелю проектів, що реалізуються Україною у взаємодії з міжнародними організаціями станом на початок 2020 року, дає підстави для висновку про те, що сумарний обсяг підтримки, який надається міжнародними організаціями з метою покращення інституційних, організаційних та кадрових спроможностей планування, нормативного врегулювання та реалізації регіональної політики складає 116,7 млн дол США або 3,2 млрд грн. За нашими підрахунками, такий обсяг міжнародної допомоги дорівнює обсягу бюджетних коштів, які витрачаються на реалізацію проектів в рамках Державного фонду регіонального розвитку на рік (Мінрегіон, 2020).

Отже, адаптація в Україні міжнародних стандартів регіонального розвитку та покращення взаємодії з міжнародними організаціями у сфері формування та реалізації регіональної політики дає змогу не лише більш ефективно впроваджувати європейські стандарти, а й дозволяє державі і територіальним громадам залучати додаткові ресурси міжнародної технічної допомоги на цілі регіонального розвитку.

Для прискорення процесів структурної перебудови регіональної економіки та покращення взаємодії з міжнародними організаціями необхідно змістити фокус зусиль органів центральної та місцевої виконавчої влади та органів місцевого самоврядування на вирішення наступних завдань:

- забезпечити розроблення та ухвалення інклюзивного трьохрічного плану реалізації нової Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, яка враховує існуючий дисбаланс та недоліки;
- переглянути стратегічні цілі і завдання місцевих стратегій регіонального розвитку з тим, щоб вони узгоджувались з цілями і завданнями нової Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки;
- розробити і реалізовувати проекти (програми), передбачених як цілями і завданнями Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, так і регіональними стратегіями.

Бібліографія

- Авер'янов В. Б.** Адміністративне право України: Т. 1: Загальна частина. - К.: Юридична думка, 2004. – 583 с.
- Бабаєв В. М.** Управління міським господарством: теоретичні та прикладні аспекти: [Моногр.]. – Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», - 2004. – 204 с.
- Баймуратов М.** Правовий статус територіальної громади в Україні: теоретичні та практичні проблеми // Муніципальний рух: новий етап розвитку: Матер. VII Всеукраїнських муніципальних слухань (6–8 вересня 2001 р., м. Бердянськ). - К., - 2002, - С. 368 - 370.
- Кампо В. М.** Місцеве самоврядування в Україні. – К.: Ін Юре, - 1997. – 34 с.

- Куйбіда В. С.** Принципи і методи діяльності органів місцевого самоврядування: Монографія. – К.: МАУП, 2004. – 432 с.
- Нижник Н. Р., Пашко Л. А.** Домінуючі тенденції у сфері оцінювання людських ресурсів у державних службах країн Європейського Союзу // Вісник УАДУ. – 2003. – № 2 – С. 439– 443.
- Кравченко В. В., Пітцик М. В.** Муніципальне право України: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2003.
- Муніципальне право України.** /За ред. В.Ф.Погорілка, О.Ф.Фрицького. – Київ: Видавництво Юрінком Інтер. – 2006. – 644 с.
- Бакуменко В.** Системно-ситуаційне зображення процесів управління в соціальних системах // Вісн. Української Академії державного управління при Президентові України. – 1999. – №3. – С. 312–325.
- Вакуленко В.М., Мамонова В.В., Шаров Ю.П.** Стратегічне планування на місцевому та регіональному рівнях. – Ужгород: Патент, 2004. – 198 с.
- Місьцеве самоврядування у громаді: практич. посібн. для депутатів місц. рад та активістів громад.** / За ред. А.Ткачука. – К.: Інститут громадянського суспільства: ТОВ «ІКЦ ЛЕСТА», 2004. – 288 с.
- Кифяк В.Ф.** Транскордонне співробітництво у контексті формування політики регіонального розвитку / Вісник торгівельно-економічного інституту. Чернівці: ЧТЕІ КНТУ. – 2013. – вип. II (50). Економічні науки. С.101-106
- Пиля В.І.** Сучасна регіональна політика і транскордонне співробітництво /Пиля В.І., Чмир О.С., Гарасюк О.А., Терещенко Т.В/ м. Хмельницький: 2006. - 412 с.
- Мікула Н.** Організаційні та фінансові чинники формування євро регіонів. Соціально-економічні дослідження в перехідний період. Регіональна політика: досвід Європейського Союзу та його адаптація до умов України: зб. наук. пр.; під ред. М. Долішнього; НАН України, Ін-т регіон. дослідж. Львів: ІРД НАН України, 2003. Ч. 2. С. 92–103
- Стігліц, Дж.** Глобалізація та її тягар : пер. з англ. / Дж. Стігліц – К. : Вид. дім «КМ Академія», 2003. – 252 с.
- Гуцало, С.** Глобалізація, країни, що розвиваються, і проблеми реформування теорії та практики діяльності провідних міжнародних фінансових організацій // Дослідження світової політики : зб. наук. праць / Інститут світової економіки і міжнар. відносин НАН України / С. Гуцало. – Вип. 25. – 2003. – С. 131–146.
- Україна в процесах міжнародної інтеграції** / за ред. д. е. н. В. Р. Сіденка. – Х. : Вид-во «Форт», 2003. – 280 с.
- Перспективи становлення конкурентоспроможної регіональної економіки:** мат. шостого Пленуму Спільки економістів України та Міжнародної науково–практичної конференції / за заг. ред. В. В. Оскольського. – К., 2007. – 402 с.
- Перелік проектів міжнародної технічної допомоги за підтримки країн-донорів, що реалізуються в Україні та пройшли державну реєстрацію (перереєстрацію) у Мінекономрозвитку:** <https://data.gov.ua/dataset/04fa817d-5c92-4e0d-b1b5-2dcf720adc36/resource/f00b8124-7ea6-4d8d-ad9b-6089c911ff0a>
- За інформацією Мінрегіону:** <http://dfr.minregion.gov.ua/Projects-list>

References

- Averyanov V.** (2004). Administrative Law of Ukraine. Monography, Part. 1: General conditions. Kyiv, Ukraine
- Babayev V.** (2004). Managing urban development: teoretical and practical approach, Monography, Kyiv, Ukraine
- Baymuratov M.** (2002). Legal status of territorial community in Ukraine: theoretical and practical problems. “Municipal movement: new stage of development”. Berdiansk, Ukraine
- Kampo V.** (1997). Local self-governance in Ukraine [Brochure]. Kyiv, Ukraine
- Kuybida** (2004). Principles and methods of activities of local self-governance bodies. Monography. Kyiv, Ukraine

- Nyzhnyk N., Pashko L. (2003). Dominating tendencies in the sphere of assessment of human resources in civil services of EU member-countries. Article. Kyiv, Ukraine
- Krachenko V., Pitsik M. (2003). Municipal law. Kyiv, Ukraine: Atika Press
- Pogorilko V., Fritskiy O. (2006). Municipal law. Kyiv, Ukraine: Yurinkom Inter Press
- Bakumenko V. (1999). System-situational imaging of managerial process in social systems. Kyiv, Ukraine
- Tkachuk A. (2004). Local self-governance in community: manual for deputies of local councils and activists. Kyiv, Ukraine
- Kifyak V. (2013). Cross-border cooperation in the context of development of regional policy. Tchernivtsi, Ukraine
- Pila V. (2006). Modern regional policy and cross-border cooperation. Khmelnytskyi, Ukraine
- Mykula N. Organization and financial aspects of creating Euro-Regions. Lviv, Ukraine
- Stiglitz Joseph E. (2003) Globalization and its discontents. Kyiv, Ukraine
- Gutsalo S. (2003) Globalization of developing countries and problems if reforming theory and practices of the leading international financial organizations. Kyiv, Ukraine
- Sidenko V. (2003) Ukraine in the process of international integration. Kyiv, Ukraine
- Oskolskyi V. (2007) Challenges of establishment comprehensive regional economics. Kyiv, Ukraine
- Register of the technical assistance international projects supported by donors countries and implemented in Ukraine, that has passes state registration (re-registration) in the Ministry of Economy of Ukraine.** Retrieved June 26, 2020, from <https://data.gov.ua/dataset/04fa817d-5c92-4e0d-b1b5-2dcf720adc36/resource/f00b8124-7ea6-4d8d-ad9b-6089c911ff0a>
- Minregion open data.** Retrieved July, 18, 2020, from <http://dfrr.minregion.gov.ua/Projects-list>

ACTUAL ISSUES OF COOPERATION BETWEEN UKRAINE AND INTERNATIONAL ORGANIZATIONS ON DEVELOPMENT AND IMPLEMENTATION OF REGIONAL POLICY

*Igor Tkachenko, (*corresponding author), Doctor of Political Sciences, Docent of the Public Administration Department, Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)*
<https://orcid.org/0000-0002-3029-4578>
e-mail: igor.tkachenko@osce.org

Victoriia Tkachenko, (co-author), head of Unit on assessing efficiency of regional policy of Main Department of regional policy coordination and assessing its efficiency of the Directorate of Regional Policy
<https://orcid.org/0000-0001-9011-3209>
e-mail: tkachenkovo@minregion.gov.ua

Abstract

The aim of the article is to research the modern practices of Ukrainian state cooperation with international organizations in the sphere of development and implementation of the regional policy for discovery of types of those interactions under the decentralization reform.

Albeit the huge number of publications on the current problems of implementation of regional policy and decentralization reform, the most biggest part of authors understand cooperation between Ukraine and international organizations on regional policy as cross-border cooperation and cooperation of bordering communities of Ukraine and EU member-states. Base on the open data analysis of the state authorities of Ukraine authors provide conclusions that the sufficient part of the financial support provided by EU for assisting Ukraine in development and implementation of the state regional policy is equal or bigger than the amount of state support provided for implementation of the cross-border cooperation projects.

Authors reviewed significant empirical material and practices of interactions on support for Ukrainian regional development between Ukraine and such international organizations as European Union (EU), Council

of Europe (CoE), United Nations Development Programme (UNDP), Organisation for Economic Co-operation and Development (OSCD), German Society of International Cooperation (GIZ), US Agency for International Development (USAID). Article proposes summarizing of modern trends in the sphere of development and implementation of the state regional policy. The Authors underlined a format of those interactions and proposed ways for increasing of cooperation with international organizations through the improvement of legal, institutional, organizational and methodological capabilities of the public management of regional development policy.

Practical aim of this publication is development and implementation of scientifically based approach for increasing efficiency of Ukraine's cooperation with international organizations in the sphere of development of regional policy. Based in the analysis of implementation of technical assistance projects and programs authors provided their proposals for increasing their efficiency. In addition, recommendations are given to the state authorities on the consequence of project's results and objectives with a new State strategy on regional development for 2021-2027.

Keywords: regional development policy; regional development strategy; decentralization; international technical assistance; sectoral support for regional development; Danube transnational programme, cross-border cooperation; regional development projects (programs).

Received: November 04, 2020

Approved for printing: December 28, 2020

Published: February 26, 2021

Tkachenko I., Tkachenko, V. (2020). Actual issues of cooperation between Ukraine and International Organizations on Development and Implementation of Regional Policy. *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Public Administration*, (13), 70-79. <https://doi.org/10.17721/2616-9193.2021/13-8/9>